

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Alexandr Demcenco

(art. 145 alin. (2), lit. a) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1100/2023
Nr. PIGD 1-22042874-01-Ira-18092023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 – recurs admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP, deoarece instanța de apel a omis să aplice reducerea prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

21 august 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Ghenadie Eremciuc, Lilia Trocin, Marcel Popescu

Instanța de apel: Ion Talpa, Oxana Mironov, Svetlana Șleahtițki

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Alexandr Demcenco,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Vladislav Gribincea,
Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandr Demcenco s-a născut în anul 1961 în mun. Chișinău. El a fost învinuit în baza art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal (omor intenționat).

2. Alexandr Demcenco a fost apărat de avocatul Corina Movilă.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Alexandr Demcenco a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la 11 ani de închisoare.

4. La 02 mai 2023, instanța de apel a admis apelul succesului părții vătămate, a casat parțial sentința în latura pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre. Alexandr Demcenco recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și a fost condamnat la 20 de ani de închisoare. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. La 26 mai, și respectiv, 09 iunie 2023, condamnatul Alexandr Demcenco și, respectiv, avocatul Corina Movilă, au înaintat recursuri în care solicită casarea deciziei și menținerea sentinței.

6. Urmărirea penală a fost disjunsă la 23 iulie 2017 din cauza cu nr. 2012378037, care a fost pornită la 23 decembrie 2012. Aceasta s-a finalizat la 30 iunie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 13 iulie - 28 septembrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 09 decembrie 2022 - 02 mai 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 11 iulie 2023.

ÎN FAPT

7. Alexandr Demcenco a fost acuzat că, la 23 decembrie 2012, în jurul orei 13:00, acționând cu intenție directă și premeditare, a pătruns în casa de schimb valutar din or. Fălești, având asupra sa un pistol de model „IJ-75”, pe care îl deținea ilegal, și a tras trei focuri asupra proprietarului, Valeriu Vlaicu. Victimei i-au fost provocate plăgi penetrante în zone vitale, abdominală și cranio-facială, cu lezarea organelor interne și a vaselor sangvine, leziuni de o gravitate extremă care au cauzat decesul acesteia la scurt timp după incident. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2), lit. a) din Codul penal.

8. La 28 septembrie 2022, prin [sentința Judecătorei Bălți, sediul Central](#), Alexandr Demcenco a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la 11 ani de închisoare cu executare în penitenciar de tip închis. La individualizarea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de poziția succesorului părții vătămate care a solicitat o pedeapsă mai aspră, dar și de atitudinea inculpatului, care și-a recunoscut vina, a depus autodenunț și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată. Instanța a reținut căința sinceră a inculpatului ca circumstanță atenuantă și a constatat lipsa circumstanțelor agravante. În temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele sancțiunii au fost reduse. Instanța a apreciat că o pedeapsă de 11 ani închisoare este echitabilă și proporțională gravității faptei comise.

9. La 29 noiembrie 2022, succesorul părții vătămate, Vlad Vlaicu, a declarat apel. El a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și condamnarea inculpatului la detențiune pe viață. Potrivit apelului, pedeapsa stabilită este nejustificat de blândă, având în vedere gravitatea faptei, caracterul premeditat și cruzimea omorului comis. Inculpatul nu se află la prima infracțiune de acest tip, ci a comis deja un al doilea omor, fapt ce impune concluzia că numai detențiunea pe viață reprezintă o sancțiune adecvată.

10. La 02 mai 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a admis apelul succesorului părții vătămate, a casat parțial sentința în partea pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre. Alexandr Demcenco a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate și a fost condamnat la 20 ani de închisoare cu executare în penitenciar de tip închis. Instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este afectată de vicii de drept în privința individualizării pedepsei, apreciind sancțiunea aplicată drept vădit disproportionat de blândă față de gravitatea infracțiunii și pericolul social sporit al inculpatului. Instanța de fond a omis să constate circumstanța agravantă esențială a comiterii unei infracțiuni excepțional de grave de către o persoană anterior condamnată pentru o faptă similară, element ce evidențiază persistența și pericolozitatea sporită a inculpatului. Totodată, nu a fost valorificată corespunzător gravitatea deosebită a urmării produse, decesul victimei, care conferă faptei un grad maxim de pericol social. Decizia motivată a fost pronunțată în ședință publică la 30 mai 2023.

11. La 26 mai 2023, condamnatul Alexandr Demcenco a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței. Potrivit recursului, inculpatul a invocat încălcarea dreptului la interpret în instanța de apel, susținând că traducerea oferită în ședințele de judecată a fost deficitară, fapt semnalat instanței, dar neconsemnat în procesul-verbal. El a mai reclamat lipsa de pregătire a procurorului, pe care l-a considerat influențat de declarațiile părții vătămate, aceasta referindu-se la o condamnare anterioară pentru o infracțiune similară fără a cunoaște circumstanțele cauzei. Inculpatul a mai susținut că, din cauza traducerii defectuoase, nu a înțeles o întrebare adresată de instanță și, în consecință, a afirmat că este de acord cu sentința, fără intenția de

a confirma poziția părții vătămate, pe care de fapt nu o împărtășește, astfel încât sensul real al declarației sale a rămas incert.

12. La 09 iunie 2023 avocatul Corina Movilă, în interesele lui Alexandr Demcenco, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod procedură penală (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Avocatul a criticat individualizarea pedepsei de către instanța de apel, solicitând menținerea sentinței. Potrivit recursului, instanța nu a indicat temeiurile de fapt și de drept care justifică admiterea apelului succesului părții vătămate. Alexandr Demcenco a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, recunoscând fapta, manifestând regret sincer și cooperând în faza de urmărire penală. Vârsta acestuia (62 ani) și lipsa probelor noi care să justifice o pedeapsă mai severă impuneau menținerea sentinței.

13. La 11 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 15 iulie 2025, procurorul din cadrul Procuraturii Generale, Sergiu Crijanovschi, a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursurilor. La 19 august 2025, procurorul Cătălin Scutelnic, a depus o altă referință în care și-a expus poziția că recursurile urmează a fi admise, întrucât instanța de apel a ignorat reducerea obligatorie cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. În lipsa reținerii detențiunii pe viață, pedeapsa aplicabilă pentru infracțiunea de omor calificat trebuia stabilită între 10 ani și 13 ani și patru luni, dar instanța de apel a depășit acest maxim legal. Procurorul a solicitat casarea deciziei și condamnarea inculpatului la 13 ani și patru luni de închisoare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. La ziua adoptării deciziei instanței de apel, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală prevede următoarele:

(8) Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

15. Cererile de recurs au fost depuse până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

16. La ziua comiterii faptei, art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, prevedea următoarele:

„**Art.145. Omorul**

(2) Omorul săvârșit

lit. a) cu premeditare

se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 30 mai 2023. Recursurile au fost declarate pe 26 mai și 09 iunie 2023. Având în vedere termenul de 30 zile pentru depunerea recursului, recursurile au fost înaintate în termen.

18. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), para 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

19. Recursul avocatului Corina Movilă se referă exclusiv la pedeapsa penală. Acesta invocă art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Recursul condamnatului nu indică expres vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă critică pedeapsa stabilită.

20. Completul a explicat că, interpretarea sistematică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil (încheierea CSJ nr. [1ra-1152/2023](#)). Prin urmare, recursurile vor fi examinate doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

21. Completul reiterează că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10).

22. Completul constată deși, instanța de apel a examinat cauza în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, el a ignorat alin. (8) al acestei norme. Aceasta prevedea reducerea cu o treime a pedepsei în cazul examinării cauzei în baza art. art. 364¹ Cod de procedură penală. Art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, sancționează omorul intenționat cu închisoare de la 15 la 20 ani sau detențiune pe viață. Potrivit [hotărârii](#) Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16 decembrie 2013 (pct. 32 lit. c), în situația în care sancțiunea prevede alternativ atât închisoarea, cât și detențiunea pe viață, iar instanța ajunge la concluzia că este necesară aplicarea pedepsei detențiunii pe viață, aceasta este obligată să menționeze expres acest fapt în partea descriptivă a hotărârii, procedând ulterior la aplicarea pedepsei cu închisoarea de 30 de ani. Din decizia de apel rezultă că instanța nu a reținut necesitatea detențiunii pe viață și a aplicat închisoarea pe un termen de 20 de ani. În asemenea circumstanțe instanța era obligată să aplice reducerea pedepsei prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele pedepsei fiind între 10 ani și 13 ani și patru luni.

23. Conform art. 435 alin. (1) lit. c) Cod de procedură penală, rejudecarea poate fi dispusă doar în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs. În această cauză, eroarea poate fi corectată în recurs.

24. Instanța de recurs nu stabilește o nouă pedeapsă, ci doar aplică reducerea prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Instanța de apel a stabilit condamnatului pedeapsa de 20 de ani de închisoare. În urma aplicării reducerii de o treime, pedeapsa care urma a fi aplicată de instanța de apel după aplicarea reducerii era de 13 ani și patru luni. Această pedeapsă este aplicată condamnatului prin prezenta decizie.

25. Cu referire la argumentul inculpatului privind pretinsa încălcare în instanța de apel a dreptului la interpret, completul reține că părților care nu cunosc limba în care se desfășoară procesul li se asigură dreptul la interpret. Din procesul-verbal al ședinței de judecată din 02 mai 2022 (f.d.110, vol. IV), la care inculpatul a fost prezent, rezultă că i-a fost asigurat interpret autorizat. Completul de asemenea notează că apărarea nu a depus apel, fiind de acord cu constatarea vinovăției condamnatului, cauza fiind examinată conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală. Fără recunoașterea faptei, această procedură nu poate fi aplicată, precum nu poate fi aplicată nici reducerea pedepsei penale. Aspectele privind stabilirea pedepsei, reexamine

în apel, au fost absorbite deja prin constatarea din paragraful 23. Prin urmare, în această parte recursul este inadmisibil.

26. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) și art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursurile declarate de către condamnatul Alexandr Demcenco și avocatul Corina Movilă și;

- a. Casează decizia Curții de Apel Bălți din 02 mai 2023, în partea stabilirii pedepsei.
- b. Rejudecă cauza în partea în care recursurile au fost admise și pronunță o nouă hotărâre prin care lui Alexandr Demcenco, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, i se stabilește pedeapsa de 13 ani și patru luni de închisoare în penitenciar de tip închis;
- c. Termenul executării pedepsei urmează să fie calculat de la data privării efective de libertate a condamnatului, cu includerea în acest termen a perioadei în care acesta s-a aflat în stare de arest preventiv.

Celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Alexandru Negru